

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Secretariaat: Buitenrustplein 21, Voorburg, Tel. 728315

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

nummer 50

14 aug. 1959

derde jaargang

nadruk verboden

x in de kantlijn betreft de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden,

Wij zijn niet alwetend, of onfeilbaar.

De derde vrijdag in september is vraagavond en niet meer voor -
dien. Wij hopen, dat U ook daarmee rekening houdt.

S P R E E K W O O R D E N

=====

Spreekwoorden: dit is de z.g. volkswijsheid. die ten dele gebaseerd is op waarneming, maar ook heel vaak op misvatting en bijgeloof.

Wat zoudt U b.v. zeggen van "jong geleerd, oud gedaan"? Dat zou impliceren, dat een hele hoop jongelui op hun 80ste jaar rock 'n roll dansen. Want dat hebben zij jong geleerd.

M.a.w.: een spreekwoord is alleen onder bepaalde omstandigheden toepasselijk. Het is een gemeenplaats, waarin heel vaak ook het onbewustzijn van de mens tot uiting komt.

Hoe komt een spreekwoord tot stand? Het is een gevatte uitdrukking, die door iemand wordt gelanceerd op een gegeven ogenblik. Wanneer onze vriend Henri dus zegt "geen minister zo groot, of er zit wel een zwart plekje aan", dan zou daar op de duur dus uit kunnen groeien: "Niets is zo beurs als een minister". Het is een grap, maar het zou kunnen.

Op het ogenblik, dat ik van Thijs Uilenspiegelgrappen houd, kan ik b.v. lanceren: "veel onverstand gaat verborgen achter het geraas van een bromfiets". Dan gaat de menigte proberen daaruit een slagzin te maken. Wanneer zij lang niet meer weten, wat een bromfiets is, dan zeggen zij nog steeds: Dwaasheid rijdt op twee knallende wieletjes.

Dat is dan overdreven. Men generaliseert. Wij moeten dat uit de aard der zaak ook vaak doen. Het spreekwoord is een generalisatie, die zichzelf uit geeft voor enige algemene en altijd toepasselijke waarheid. Zij kan dat nooit zijn.

"De weg naar de hel is geplaveid met goede voornemens". Nu benijd ik zeker de mens zijn goede voornemens niet en zou ik ook de duivel een goed plaveisel toe willen wensen. Maar ik ben bang, dat een goed voor-nemen voor het demonische in de wereld heel wat schadelijker is, dan voor de mens.

Men heeft wel eens opgemerkt, dat alle mensen zwak zijn. Dit zelfde spreekwoord vinden wij kerkelijk terug in de haast befaamd geworden uitdrukking: "want wij allen zijn zondaars". Ook wel zondaren. Dat zijn zondaars, die harder opschieten, vandaar die "ren". Wij begrijpen heel goed, dat dit dwaasheid is. Het zondige ligt in de eerste plaats in het innerlijk concept. Onwetenden kunnen niet zondigen.

Het is dwaasheid b.v. te gaan spreken over de bevleete zielen van de pasgeboren kinderen, die eerst door de doop gereinigd worden.

Kerkelijk is er natuurlijk iets voor te zeggen, wanneer je zegt: Maar zij moeten allemaal gedoopt worden.... Akkoord, maar moeten wij dan daarvoor een erfzonde hebben? Kan er een erfzonde bestaan, een erf-felijke fout? Zou God fouten scheppen? Kan een ziel, die deel is van het Goddelijk Licht, van de Goddelijke Kracht, zondig zijn? Kan God kwaad zijn als bezielende kracht van Zijn schepselen?

Wij voor ons moeten een dergelijke vraag met "neen" beantwoorden. Dat brengt mij dan weer terug tot die plaveiselkwestie, waarbij mij de opmerking van het hart moet, dat de stratenmakers van de volksmoraal hier al een buitengewoon dwaas gezegde de menigte ter beschikking hebben gesteld.

Als ik een goed voornemen heb, dan ben ik dus, krachtens dit ge-zegde, praktisch bezig om een weg naar de hel te plaveien, tenzij ik het in de praktijk breng. Het gaat hier dus niet om de bewustwording, het gaat niet om de innerlijke kracht, het inzicht in het licht, het is niet het groeien van de mens naar God, waar het om gaat, neen, een soort loterij: als je nu toevallig het goede doet en je maakt maar vol-doende goede voornemens, die je ook uitvoert, dan kom je in de hemel terecht.

Als je groot inzicht hebt, in wat goed is, maar je houdt je er niet aan, dan kom je vast en zeker in de hel terecht. Er wordt niet gesproken over omstandigheden, of mildere omstandigheden, verzwarende om-standigheden: neen, het is zo. Tenminste.....in het spreekwoord.

Laat ons nu even de zaak omkeren. Op het ogenblik, dat ik een goed voornemen maak, moet ik mij eerst afvragen: "Is dit goed vol-gens mij? Of is het goed volgens de menigte?"

Wat goed is volgens de menigte, kan (volgens mij) volledig strij-dig zijn met elke werkelijkheid, met elk streven naar God. Als de me-nigte zegt: "Wij moeten optrekken om de tiran te verdrijven. Wij moeten optrekken om die boerestande eens even uit te roeien" (Dat is niet hier geweest, maar in Rusland is dat gebeurd). "Dan is het dus goed, wanneer wij mensen gaan neerschieten".

Wanneer wij die voornemens daartoe maken, dan zijn het goede voornemens. Alleen wanneer wij ze niet uitvoeren, dan zijn wij op weg naar de hel?

Of is het zo, dat ik mijzelf voor moet nemen: geen mens te schaden, geen mens onrecht toe te voegen, mijn innerlijk begrip van de Goddelijke Wil zo duidelijk mogelijk tot uitdrukking te brengen?

Als wij die tweede soort het goede voornemen noemen, dan kan dat moeilijk een weg naar de hel zijn, of U zoudt moeten aannemen, dat de hel de plaats is, waar men het meest over God spreekt.

Hoe dichter je komt bij God en het erkennen van de Goddelijke waarheid, hoe gemakkelijker je op kunt gaan in God.

"Al te goed is buurmans gek". Daar bent U het mee eens, hè? De meesten zijn het er mee eens. Maar is mijn goedheid dan afhankelijk van mij zelf? Ben ik goed om mijzelf te uiten, of ben ik alleen maar goed om in de maatschappij een aangename verhouding te scheppen?

Kan ik "buurmans gek" worden, wanneer ik goed ben door in mijzelf de Goddelijke harmonie steeds verder tot uitdrukking te brengen? Goed zijn, werkelijk goed zijn, is proberen de Goddelijke Kracht, zo je ze erkent, uit te leven. Zal een ander dan zeggen, dat je gek bent? Neen.

"Al te goed is buurmans gek" geldt alleen, wanneer je te lui bent om er over na te denken, of je iemand een bepaalde gunst moet bewijzen, of niet. "Al te goed is buurmans gek", is die man, die zegt: "O, ja zeker, neem de maa-machine maar". "Mag ik Uw auto even hebben?" "O, natuurlijk kerel". "Ja, ik wou graag je avondkostuum hebben, want ik wil naar een bal toe". "Goed, ik zal het je even geven". "Wil je even tegen je vrouw zeggen, dat ze zich klaar maakt en maai jij dan even het gras". Dat is nu "Al te goed is buurmans gek".

Dat is niet normaal.

Ik weet, dat ik een buurman heb, die misschien eens al te graag leent en graag diensten van een ander accepteert. Ben ik nu al te goed, wanneer ik deze buurman die diensten bewijs, omdat ik weet, dat ik alleen daardoor bij hem in zijn huiselijke sfeer dragelijke kondities kan scheppen, ook al maakt hij er misbruik van.

Het ligt er maar aan, wat het doel is. Bovendien: wist U, dat iemand, die gunsten van U loskrijgt, U nooit gek zal noemen, voordat U begint ze hem te weigeren?

"De lamme leidt de blinde". Men wil daarmee zeggen: twee verschillende gebreken proberen samen op weg te gaan en kunnen elkaar helpen. Maar als men dat op aarde zegt, dan citeert men deze volkswijsheid als een soort verwijzing naar de legende, waarbij de kreupels in elkaar zakt en de blinde in de put zakt. Maar is het eigenlijk niet zo, dat de lamme en de blinde elkaar altijd helpen?

Er zijn hier op aarde zoveel mensen, die geestelijk niet bewust zijn; er zijn hier op aarde ook mensen, die geestelijk wel bewust zijn, ofschoon het hen weer mankeert aan een zekere vitaliteit, of een zekere mogelijkheid tot uitvoering. Wanneer zij samen werken, dan bouwen zij dingen op, die haast onverwoestbaar zijn.

De lamme en de blinde hebben gezamenlijk de kathedraal van Milaan gebouwd; en de Sacré Coeur; en de Dom van Keulen. De lamme en de blinde samen hebben van Engeland langzaam maar zeker, de meest royalistische democratie gemaakt, die er bestaat, zonder daarbij de democratie ook maar iets te kort te doen.

De lamme en de blinde tezamen in Nederland zorgen, dat Nederland voldoende realistische politiek kan blijven voeren om in de wereld mee te tellen. Want er is altijd wel een lamme en er is altijd wel een blinde.

Er zijn vorsten geweest, die blind waren voor innerlijke waarde en innerlijke schoonheid. Toch deden zij aan een Michel Angelo, aan een Rafaël opdrachten verschaffen, niet om de schoonheid, die zij misschien niet konden zien, maar om de behoefte aan steun en aan leiding.

Wij weten, dat heel vaak de kunstenaar, of de hofnar, die in de gunst stond, beslissen kon, of een werk begonnen, of nooit voltooid zou worden.

Het is allemaal zo makkelijk om even je schouders op te halen en te zeggen: "Daar leidt de lamme de blinde". Laten wij niet vergeten, dat die lamme en die blinde op kunnen schieten, omdat zij elkaar helpen. Terwijl mensen, die volkomen goede ogen en benen hebben, maar niet

uitkijken, in tegenstelling tot het spreekwoord "wel in 7 sloten" gelijk lopen".

Kort geleden was er een jonge man, die op de fiets reed, terwijl het achterlicht niet in orde was. De jonge man werd daarop attent gemaakt door iemand, die in rijks dienst was. De jongeman verklaarde, dat de rijksveldwachter veel te pietopeuterig was. De rijksveldwachter meende, dat dit niet behoorde tot de bevoegdheid van de knaap, een dergelijke beoordeling achtte hij beledigend, waarop de jongen de belediging ondersteundo met enkele vuistslagen, die met een halve Nelson en nog wat worstelgebaren van veldwachters zijde beantwoord werden.

De jongeman kwam met gezonde benen en met gezonde ogen in een cachotje terecht en ook al is de veroordeling uiteindelijk f 40,== en voorwaardelijk 14 dagen, dan moeten wij nog zeggen: "Hier was iemand, die alles kon weten en die er precies een verkeerd gebruik van heeft gemaakt".

Dat vind je overal. Het gaat er niet om, dat U volledig sterk en lichamelijk gezond bent, met een hoog geestelijk weten tegelijk; het gaat erom, dat U van de capaciteit, die U gegeven is, zo goed mogelijk gebruik maakt; dat U met anderen samen werkt om Uw eigen tekorten op die manier aan te vullen.

In deze zin kun je eigenlijk de hele geschiedenis der spreekwoorden wel nagaan. Sommigen hebben een religieuze achtergrond, anderen blijken eigenlijk dooddoeners te zijn.

Zo zal men U ook wel eens verteld hebben, dat U oud en wijs genoeg bent; ofschoon ik niet weet, waarom oud en wijs hier als normaal elkaar aanvullend worden gebruikt. Ik heb heel vaak gezien, dat de dwaasheid eerder met de ouderdom komt, omdat men gevangenen raakt in een zodanige kring van conventionele begrippen, dat men niet meer in staat is één ding te denken, wat men nu werkelijk eens uit zichzelf heeft. Dus over "oud en wijs genoeg" zou over te strijden zijn. Het kan zijn, maar het is lang niet noodzakelijk. Dan zult U heus niet in zeven sloten gelijk lopen. Als je één lichaam hebt, kan je maar in één sloot gelijk lopen.

Men bedoelt echter, dat je aan de verschillende gevaren zult ontkomen. Uit het voorbeeld heeft U gezien, hoe men "van kwaad tot erger" komt. Wanneer men een goede opinie van zichzelf heeft, loopt men makkelijk in die 7 sloten, al is het ook niet gelijk, omdat het "one woord het andere haalt". En heel vaak de eerste dwaasheid bevestigd wordt door de volgende dwaasheden, omdat men eigen ongelijk niet, of zo mocilijk, kan erkennen.

Het is precies zo als de opmerking: "Nu, die is lelijk verkouden". Dan bedoelt men helemaal niet de verkoudheid als zodanig, maar alleen, dat hij "lelijk zijn trekken thuis heeft gekregen". Toch noemt men juist iemand lelijk verkouden, wanneer men precies weet, wat hem mankeert.

Mag ik opmerken, dat niemand weet, wat een verkoudheid is en dat niemand het ooit geweten heeft?

Zo spreekt men over "een lelijke bloedzuiger". Die zienswijze stamt juist uit de tijd, dat de meeste doktoren hun inkomen kregen uit "het koppen zetten", het zetten van bloedzuigers, om zo "de bloedcongesties" te verminderen. Je zou moeten zeggen "lelijke doktoren" en niet lelijke bloedzuigers. Die dingen deden alleen, wat hun natuur was. De dokter meende over het algemeen, dat hij met veel water, veel lavement en veel aftappen van bloed zijn patiënt kon helpen. Wat hij ook deed, maar dan in de richting van een mooi kruisje, een steentje, of zelfs een monumentje.

Spreekwoorden zijn aardige dingen, maar zij geven ons een generalisatie, die zonder zin is. Een generalisatie, die alleen dan zin krijgen kan, wanneer een spreekwoord telkenmale anders wordt geïnterpreteerd. Anders zou zeer zeker het gebruik van spreekwoorden "het paard achter de wagen spannen" betekenen.

Men kan natuurlijk ook opmerken, dat "de waarheid achteraan hinkt" en dat degenen, die "de haver werkelijk verdienen, ze nooit krijgen".

Laten wij eens gaan kijken, wat de achtergrond van het menselijk leven is. Dan kunnen wij misschien ook zegswijzen vinden, die evenmin generaal gebruikt kunnen worden als de anderen en die klaarblijkelijk kolder zijn voor de doorsneemens; desondanks volledig waar.

Geschapen uit God, levend uit en in God, is de mens een wezen, dat in zijn eigen ervaren afhankelijk is van de mate van harmonie, die bereikt wordt.

Ik zeg niet harmonie met God. Ik zeg alleen: harmonie. Elke overeenstemming, die bereikt wordt met de omgeving, vergroot het geluk. Elke strijd tegen de omgeving, of God, Goddelijke wil, schept ongeluk.

Hieruit zou dus de eerste konklusie worden getrokken, dat het degene, die het meest denkt aan het zijnde en het minst aan zich, het meest voor zich doet.

Hoe minder U aan Uzelf denkt, hoe meer U probeert anderen vreugde te geven, hoe meer U probeert in harmonie te zijn met Uw omgeving, hoe meer U probeert de Goddelijke waarde, die in U leeft, sterker uit te drukken, hoe beter het U gaat.

Laat U niet misleiden. U hoort zo vaak: Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt ze wel. Waarmee je dus zou kunnen zeggen, dat de waarheid een soort verkeersagent is, die alle ongelukken op zijn moter trotseert om een automobilist, die iets harder rijdt dan toegelaten is, tot stilstand te brengen.

Waarheid is datgene, wat in ons leeft en wat in ons een bevestiging kan vinden. Voor ons kan alleen datgene waar zijn, wat ons dichterbij brengt bij het Goddelijke. Al het andere is onwaar en leugen.

Veel van hetgeen waar genoemd wordt, is in feite begoocheling. Het feit, dat de begoocheling nu al zolang bestaat als de mensheid en nog niet een van haar sluiers heeft afgeworpen voor het geheel van het menselijk ras, bewijst wel, dat het de waarheid wel zeer moeilijk valt de leugen te achterhalen.

Wanneer wij kijken naar de conventionaliteit, waarin de maatschappij gevangen raakt, wanneer wij zien, hoe opvattingen van anderen langzaam maar zeker de innerlijke waarden kunnen verdringen, dan is de leugen zo snel, dat als de waarheid haar al moet achterhalen, dit hoogstens gebeurt op de dag van het Laatste Oordeel.

De waarheid is niet iets, dat de leugen achterhaalt. Laat ons eerder zeggen, dat de waarheid het licht is, waarin de leugen erkend wordt. Dat het licht van de waarheid het innerlijk licht is, dat ons alweer brengt tot de juiste instelling t.o.v. de medemens en van Goddelijke waarden.

"Wanneer je over de duivel praat, dan rammelen zijn ketenen". Wanneer je praat over hetgeen je niet moet doen, dan ben je zo bewust van het plezier, dat je zou hebben, wanneer je het wel zou doen, dat je er niet toe komt om je mooie voornemens te volbrengen.

Elke negativistisch denken en streven leidt tot negatieve handelingen en daden. Positiviteit is noodzakelijk, omdat alleen de mens, die geestelijk en stoffelijk positief is, steeds Goddelijke kracht uit de ruimte tot zich trekt, in deze kracht zijn eigen kracht versterkt en verzekerd vindt en daardoor onaantastbaarheid voor de wereld kan bereiken.

"Op het ogenblik, dat ik "ja" zeg tegen het leven en de konsekwenties aanvaard, kom ik dicht bij God. Op het ogenblik, dat ik aarzel "ja" te zeggen, doe ik de duivel in mijzelf ontwaken". Het is nu net zo'n soort aanbeveling om maar "ja" te roepen tegen alle dingen, maar zo is het ook weer niet.

U kunt werkelijk en van harte "ja" zeggen tegen dingen, die vreugde geven, want U zult geen konsekwenties willen en kunnen aanvaarden van iets, wat Uw innerlijk helemaal overhoop gooit, wat U dicht bij de waanzin brengt.

De mens, die dat doet, bewust en willens in positieve zin, bevindt zich op het pad van de demonische ontwikkeling. Hij streeft niet naar licht, maar naar duister. De mens, die zoekt naar geluk, vrede en naar harmonie, zal altijd weer vragen, dat zijn daden als konsekwentie hebben een verdere bewustwording, een vergroting van vrede, een grotere intensiteit van leven. In die zin moet U bovenstaande spreuk begrijpen.

"Vader is het hoofd van het gezin, maar moeder is het nekkie". Als de vader niet wil, kan het hoofd niet draaien.

Dat zou misschien op de concepten van de oude maatschappij kunnen slaan. Maar is het in feite niet zo, dat op het ogenblik, dat wij een onderscheid maken tussen hoofd en nek, wij gaan spreken over delen. Wij hebben het niet over delen, wij moeten het hebben over het geheel.

Zolang als men in het gezin de romp buiten beschouwing laat, heeft het geen zin over nek en over hoofd te spreken, want als er geen romp is, zou ik het nekkie willen zien, dat tegen het hoofd zegt: "Je moet niet draaien". Of het hoofd, dat op het idee komt, dat het in zijn eentje wel kan draaien.

Hier heeft de volkszegswijze wederom een vast bestanddeel van 't leven buiten beschouwing gelaten. Het gaat er niet om, wie beslist, wat gebeurt. Het gaat er zelfs niet om, of moeder de vrouw nu pa instrueert en pa zegt, wat ma goed vindt, of omgekeerd. Het gaat erom, dat mensen alleen een werkelijk gezin kunnen vormen, wanneer zij elkaar aanvullen en volledig in elkaar opgaan.

Dit opgaan is vreemd genoeg niet "Nu zijn wij voor eeuwig en altijd aan elkaar gebonden". Het is juist: Ik voor mij erken, dat dit mijn vervulling is en ik laat die vervulling verder vrij.....Die wederkerigheid brengt dan de grote oplossing.

In de juiste verhouding is - vreemd genoeg - God te vinden. God spreekt niet over hoofden en over nekjes. God spreekt zelfs niet - wat de mens zo graag doet - over Tweelingzielen. God spreekt alleen over volmaaktheid, over harmonie, over evenwicht. Dat is een wet, die Hij in de Schepping legt en die Hij in 1.000 verschillende termen ons kenbaar maakt. Die maakt H ons zowel kenbaar in de onmetelijke verten der sterrenevels, als in de innerlijke wereld van onze gedachten, de kleine wereld rond ons.

God spreekt over harmonie en iets anders niet. Als deze wereld van U zo belangrijk zou zijn, als de zegswijzen U doen vermoeden, dan zouden wij beter hier kunnen gaan zitten om onmiddellijk met een zitting van wederzijds zelfbeklag te konstateren, dat wij maar weinig kans hebben om ergens goed terecht te komen. Wie in één leven alles moet doen, bereikt niets.

Maar als je door verschillende levens gaat, dan is het mogelijk, dat je in verschillende seksen waarneemt, dat je in verschillende soorten van werelden leeft, dat je langzaam maar zeker groeit, steeds nieuwe aspecten van je eigen wezen kennende en zó bereikende het nieuw bewustzijn.

Wat hebben wij aan al die spreekwoorden, wanneer zij alleen maar een poging zijn om iets te definiëren, dat ondefiniëerbaar is, n.l. de levensgang van het stoffelijk leven. Zo'n klein fragment betekent, dat elke beoordeling van het leven en het levende aan de hand van dit ene fragment, steeds een misvatting is.

Het enige, dat waar is in het menselijk leven en het leven van de geest, is God. Het typische is, dat je God niet in een spreekwoord kan vangen; dat je de waarheid, die in je leeft, niet uit kunt drukken door een gemeenplaats.

Daarom zou ik zeggen: gebruik zo weinig mogelijk zegswijzen en spreekwoorden, wanneer U duidelijk wilt zijn. Om duidelijk te zijn, zullen je moeten trachten, dat, wat in je leeft, aan anderen kenbaar te maken. Er zijn woorden genoeg voor te vinden.

Wie werkelijk uit zich spreekt, ook uit de kracht, die in hem woont en zal beschikking hebben over het totaal geheugen, niet alleen van de mensheid, maar van alle sferen. Hij zal uit kunnen drukken met een perfectie, wat in hem leeft. Maar dan moet het ook gaan om het innerlijke en niet om de rest.

Maar het feit, dat wij erkennen, dat juist de gemeenplaats verwarrond en belemmerend kan zijn in het ware contact met andere mensen, is op zichzelf al een konstatering, die ons ertoe brengt onszelf steeds meer te beperken in het misbruik van gezegden en gemeenplaatsen en daarvoor in de plaats ongetwijfeld stelt een grotere innerlijke harmonie, die kan worden uitgedrukt in de wereld op een voor die wereld op een aanvaardbare en begrijpelijke wijze.

x Er is één gezegde, dat volkomen waar is: Er kan maar één grote mast op een schip zijn.

- Ja, dat is natuurlijk volkomen waar, daarom heeft men viermasters gebouwd een tijdlang met masten, die onderling praktisch geen verschil vertoonden. Om te weten naar welke mast je moest, moest je elke mast een andere naam geven.

In dit spreekwoord wordt oorspronkelijk uitgedrukt, dat de benoeming, de definitie, noodzakelijk is om een menselijke samenwerking mogelijk te maken.

Wat hebben zij er van gemaakt? Dat er maar één man de baas kan zijn. U weet natuurlijk, dat dit systeem inderdaad het enige is, dat wij kunnen gebruiken: Prochaj Chroetsjew, Viva il Duce, Heil Hitler. Er kan toch maar één mast op een schip zijn? Eén grote mast op het schip van staat.

Zo kunnen wij ook zeggen, dat er maar één kapitein op een schip kan zijn. Maar een kapitein op een boot is helemaal, wat functie betreft en zijn werk, afhankelijk van het soort boot, waar hij op vaart.

Heeft hij een grote luxury liner, dan is het meer zijn taak om charmante gastheer te zijn en verantwoording te dragen, dan wat anders. Zit hij op een coaster, dan heeft hij een grote verantwoording en gelijktijdig veel zwaarder werk.

Grote masten en grote masten verschillen. In de scheepvaart en op het land.

Ik geloof, dat dit gezegde beter kan worden uitgedrukt. "Alleen hij, die verantwoordelijkheid wenst te dragen, heeft recht op aanzien en kan tot innerlijke en uiterlijke grootheid komen".

Laten wij niet vergeten, dat er soms heel veel masten zijn op het schip, die allemaal denken, dat zij de grootste zijn. Laten wij meteen konstateren, dat men vaak door de masten het schip niet meer ziet. Zoals in Frankrijk, waar men door de politiek de staat niet meer ziet.

Laten wij het ook geestelijk interpreteren: Er kan maar één grote mast op een schip zijn, wanneer er inderdaad een schip is, dat die mast kan dragen. Wanneer de mast grootheid moet bepalen en de mast beslissend moet zijn, dan zou het schip voor de mast en niet de mast voor het schip gebouwd moeten zijn.

Geestelijk gezien kan er geen meer- of minderwaardigheid in de werkelijke zin des woords bestaan, geen groter en geen kleiner. Er zijn hoogstens verschillen van intensiteit, waardoor de één meer de waarheid kan uiten, die in hem leeft, dan de ander. Maar in allen leeft dezelfde waarheid en dezelfde kracht.

Er is nooit een gezag. De gedachte, dat er gezag moet zijn, is een erkennen van het onvermogen van de mens om zichzelf te regeren; en toch zal eerst de mens, die geestelijk en stoffelijk voldoende gezag over zich zal winnen en zichzelf in de juiste richting dwingen, zoals hij deze ziet, een werkelijk mens genoemd mogen worden.

Voor de geest geldt hetzelfde: de geest, die in staat is zich zelf te regeren en eigen doel te overzien en na te streven, bereikt de lichte sferen van waarheid. Wie zich alleen door anderen laat leiden, komt in een schijnhemel terecht, in een schijnwereld, waaruit hij uiteindelijk toch wordt uitgeworpen, waarna hij dezelfde gang moet volbrengen.

Al geef ik toe, dat men met recht kan zeggen, dat er maar één grote mast op een schip kan zijn, geloof ik toch niet, dat wij dit beeld mogen gebruiken om menselijke verhoudingen aan te geven en zelfs niet om de noodzaak van staffeling van waardigheden te verdedigen, die, al is zij op het ogenblik in de menselijke maatschappij veel voorkomend, zeker niet de enige weg betekent voor de mens tot werkelijke beschaving, bewustwording en geestelijke winst.

x Sommige spreekwoorden zijn bespiegelingen, anderen zijn op feiten gebouwd, zoals b.v.: hoge bomen vangende veel wind.
- Dat is natuurlijk waar, wanneer er wind is. Dit spreekwoord betekent in feite niets anders dan, wat hoog is, zal de lasten daarvan dragen.

De mens, die geestelijk bewust is, zal de lasten van dit bewustzijn dragen door een vergrote mogelijkheid tot schuldigheid en schuldgevoel.

De mens, die werkelijk vrij is, zal juist in die vrijheid een groter gevaar beleven, waar hij uit zijn eigen vrijheid, de vrijheid van anderen tracht te beperken.

De mens, die in zich geestelijk licht kent en geestelijke kracht, zal juist daardoor vaak vergeten, dat het voor anderen niet zo vanzelfsprekend is, of zo eenvoudig; en aan anderen duisternis i.p.v. licht brengen.

Wanneer wij het op deze manier interpreteren, dan kunnen wij zeggen, dat een feitelijke vaststelling, oorspronkelijk toegepast op de hoge heren, in feite eerder kan worden toegepast op de innerlijke waarden, waar - zoals de wet van evenwicht ook zegt - elke grotere erkenning van het goede inhoudt: de grotere potentie tot kwaad. Zo zal het erkennen van een groter kwaad inhouden de potentie tot een groter goed, zodat de relatie van eigen groei tot belasting, die t.o.v. het Ik optreedt, een voortdurend evenwichtige en gelijkblijvende zal zijn.

x Ik heb U horen zeggen, dat de leugen pas achterhaald zal worden op de dag van het Laatste Oordeel. M. i. is dat Laatste Oordeel ook zo'n gemeenplaats, waarmee wij voorzichtig moeten zijn.

- Ik heb hiermede niets anders bedoeld dan gebruik te maken van de definitie, die men geeft bij mensen voor einde der tijden.

Ik wilde tot uitdrukking brengen, dat de leugen - begoocheling - eerst dan ophoudt, wanneer alles in 't al, bewust en harmonisch deel is van het Goddelijke en daarin haar eigen plaats inneemt en volbrengen in volledig bewustzijn van het geheel datgene, dat het Goddelijke als taak erin heeft gelogd. Maar dat was op dat moment iets te esoterisch.

Nog één ding over dat Laatste Oordeel. Wat zou het Laatste Oordeel kunnen zijn in werkelijkheid? Alleen de definitie van ons verder leven met uitschakeling van een fase, die wij overwonnen hebben.

Op het ogenblik, dat de mens zover is gekomen in zijn geestelijk bewustzijn, dat hij niet meer in de stof hoeft terug te keren, is dit het Laatste Oordeel, zover het de wereld betreft.

Het betekent niet, dat hij met alle geweld positief moet zijn, want ook degenen, die de weg der demonen gaan, kunnen zich aan de stof ontworstelen, daarbij gaande op hun eigen pad. Slechts indien zij tot het goede terug zouden willen keren, zullen zij het evenwicht moeten herstellen door in een stoffelijke gedaante tegenwicht te scheppen tegen hun oorspronkelijke handelingen.

Evenwicht is buitengewoon belangrijk. Het Laatste Oordeel is eigenlijk niets anders dan het wegvallen van de sluiers, van de waan. Vandaar, dat men van het Laatste Oordeel zegt: Zo zal de Zoon des Mensen komen, gezeten op een wolk, ter rechterhand des Vaders, er zullen tekenen aan de hemel zijn voor die tijd; dan zal Hij spreken: Oordeel over de levenden en de doden. Zouden wij niet moeten zeggen: Over de stof en geest? Dood is stof. Volgens onze opvatting. Leven is de geest.

Als God Zich zó openbaart, wat is er dan eigenlijk gebeurd? Dan is de sluier weggefallen van begoocheling en waan, is de paradijstoesstand hersteld, maar nu met een weten omtrent de Schepping.

Zo is het Laatste Oordeel altijd: het verdwijnen van de begoocheling en het erkennen van de eeuwige waarheid, waarin alle dingen eeuwig leven, volgens de Goddelijke Wil.

x Jezus zegt: Indien gij niet zijt, zoals de kinderen, zult gij niet ingaan tot het Koninkrijk der Hemelen. Elders wordt gezegd: Het begin is als het einde, slechts ligt daar een leven tussen. Maar in het einde zijn de vruchten van het bestaan verwerkt.....

- Het kind is bereid te leren. Het leert met drift. Jonge kinderen hebben een leer- en woetdrift. Aan de andere kant houden zij zich heel weinig aan konventies.

Maar als wij zo weer moeten worden? Wat betekent dat eigenlijk? Dat wij terug moeten keren tot het individuele bestaan, waarmee het kind begint. Het betekent, dat de werkelijke voltooiing van het leven nooit kan zijn een standarisatie.

Je moet zelf zijn, zelf t.o. God staan, zelf in het leven ervaren. Je moet je niet door sentimentaliteiten laten leiden, maar je moet innerlijk reageren op de wereld en op al, wat je wordt gegeven. Zó keer je terug tot de Goddelijke status, waarbij de beslissende faktor voor je gehele leven is: God, zoals Hij in het Ik leeft; en nooit de omgeving, of de eisen, die zij stelt. Vandaar.....

x Spreken is zilver, maar zwijgen is goud. (Niet als hatelijkheid bedoeld).

- Spreken is zilver en dat is kostbaar. Er is maar één ding, dat kostbaarder is dan zilver in de oude mentaliteit en dat is het goud.

Wie vroeger een zilveren munt had, was rijk. Alleen een gouden munt was grotere rijkdom. Spreken betekent een rijkdom; het betekent de uitwisseling van ideeën en gedachten. Maar het zilver is als de maan. Zij weerkaatst, maar licht niet zelf. Het licht van de maan is een weerkaatsing van de zon. Het spreken is de weerkaatsing van het innerlijk leven, van de Goddelijke ervaring. De zon zelf kan niet in

woorden worden gevat. Het is het direkte licht van de Goddelijke kracht in ons en kan worden uitgestraald, kan worden weerkaatst, maar nooit worden gevat in menselijke denkbeelden.

Het spreken op zich kan zeer nuttig zijn, waar het in sommige gevallen niets anders is dan een gepolariseerde weergave van een lijke en Goddelijke waarheid. Maar de waarheid zelf, niet besnoeid en beperkt, staat natuurlijk hoger.

Er zijn dingen, waarvan wij mogen spreken. Er zijn dingen, waarvan wij niet kunnen spreken.

Op het ogenblik, dat ik mijzelf één gevoel met God, heb ik daar geen woorden voor. Al zou ik een ander die weg kunnen wijzen, dan mag ik dat nog niet eens doen, want: er zijn mensen, die b.v. in een steenbakkerij werken, die kans zien een oven binnen te lopen, waar de temperatuur inderdaad ruim 100° C. is, zonder schade. Er zijn mensen, die in koelkelders werken en dezen wisselen, vaak met betrekkelijk weinig bijzondere kleding, tussen temperaturen van zeggen 20 boven tot 20° onder 0, zonder schade. Maar een leek, die in de hitte loopt, wordt daardoor bevangen en stort neer. De mens, die onbevoorbereid en ongetraind ineens die koelkelders in loopt, heeft evenveel kans, dat hij een aardige ervaring meebrengt, als een mooie longontsteking.

Zo is het bij ons ook weer - geest en stof -. Er zijn dingen, die in ons zozeer Goddelijk zijn, dat wij ze niet eens mogen zeggen. Zoals men vroeger in de primitievere vorm van godsdiensten het woord God en de naam Gods voortdurend omschreef, omdat dit te heilig is en te machtig; zo is er in ons iets, soms in ons weten, soms in ons ervaren, dat te groot en te machtig is, om in woorden te worden uitgedrukt. Het zou vernietigend kunnen zijn. Ook daardoor staat het zwijgen vaak hoger dan het spreken.

Luister niet naar hen, die zeggen: hier spreekt een ingewijde. Dat is misschien geen zilver, alleen maar kwikzilver. Maar luister goed, wanneer er één tot U spreekt en hij laat tussen de woorden de ruimte voor een gedachte, een overpeinzing, als het zaad van een gulden wijsheid, die je in jezelf kunt sluiten. Tussen de woorden, die op de wereld zoveel uitdrukken, ligt soms de Goddelijke waarheid verborgen, maar nooit in de woorden zelf.

Nu zullen wij gaan pauzeren, vrienden.
Goeden avond.

-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

Zo langzamerhand is het nu weer het einde van een jaar; voor ons dan. Zonder de esoterie tekort te doen, denken wij onwillekeurig na, wat zo'n jaar heeft gebracht en wat een komend jaar zou kunnen brengen.

Niet dat ik U zou willen verzoeken hier op te staan en te zingen: Uren, dagen, maanden, jaren, of zo iets, maar ik zou graag eens over die dingen nadenken, zo hardop.

Achter ons ligt een jaar, dat zich kentekent door grote misverstand, door een voortzetting van een bestaande cyclus van rampen en daarnaast ook wel een geestelijk strijd, die juist in dit jaar een nieuw karakter heeft gekregen.

Deze gebeurtenissen hebben geestelijk hier en daar wat stof op doen waaien. De wereldleraar heeft zich teruggetrokken, nadat hij reeds reizen had gemaakt door een groot gedeelte van het nabije oosten.

Van hem verwachten wij, dat binnenkort zijn meer bewuste activiteit gaat beginnen.

Naar het westen toe zijn reeds begrippen zo hier en daar aan het doorsijpelen, die wijzen op een vernieuwing van denken en noodzaak. Ontevredenheid, die over de hele wereld was, heeft zijn weerspiegeling gevonden in politieke veranderingen, kleine revoluties, opstand enstaking.

Nu vraag je je af: is dit geestelijk goed geweest? Ik geloof van wel. Ook wanneer op het ogenblik een stilte heerst, die eerder die van een naderend onweer is, dan de stilte van een absolute vrede.

Zo is er toch een grotere behoefte gekomen aan geestelijke inhoud en voorzien wij binnenkort een totaal nieuw denken. De vernieuwing, die zich zo op het ogenblik aarzelend heeft gemanifesteerd en die groten-deels verborgen was achter allerhand uiterlijke en minder aangename verschijnselen, moet in het komende jaar toch wel verder doordringen.

Geen enkele mens, of hij nu leeft in Rusland, China, Usa, of in Nederland, verlangt naar vernietiging. De opmars der wetenschappen heeft een keer genomen, die meer de richting van het voor de mens belangrijke ingaat, dan de richting van macht en machtswapen.

Wat zich in het afgelopen verenigingsjaar heeft aangekondigd, moet in de nieuwe tijd ongetwijfeld sterker en sterker zich gaan uitdrukken. Ook de onrust. Wij komen steeds dichterbij het jaar 1960, een zeer kritiek jaar van oorlog, revolutie, politieke omwenteling, religieuze geschillen en strijd.

Wij weten dat en houden er rekening mee.

Wanneer de dag drukkend is geweest, de aarde dorstig en droog is, dan kan soms een onweer niet alleen de gewenste verfrissing brengen, maar zelfs de mogelijkheid tot groei en bloei, waar die niet meer aanwezig was.

Groei en bloei natuurlijk van geestelijke waarde.

Ik wil niet als ongeluksprofeet op gaan treden en U gaan spreken over de mogelijkheid van een wereldoorlog, over het toenemen van geschillen weer in het verre oosten, over de mogelijkheid, dat Europa zich zal moeten verzetten tegen twee grote partners en al, wat er bij hoort. Dit zijn de normale gedachtegangen van de mens.

Daarachter ligt de geestelijke vernieuwing. U bent met weinigen. In het komende jaar zullen wij ongetwijfeld hier ook veel mensen zien, die zoeken en ook hier geen bevrediging vinden. Want nu de mens reeds zoekt naar zichzelf, gaat zoeken naar iets, wat nog waarde heeft voor het bestaan, zo zal dat in het komende jaar veel sterker worden.

Zoals zo hier en daar reeds stemmen zich hebben verheven - heus niet alleen van de O.D.V. -, die waarschuwen, die opwakten tot een zelfstandig leven en denken, zoals in vele delen van de wereld tegelijk wordt aangedrongen op een herziening van de zeden van de mensen, zo zal dat ongetwijfeld in het komende jaar verder gaan.

Hebben wij wat bereikt in dit jaar? Misschien niet veel. Hier en daar hebben wij te maken gehad met mislukkingen, die onaangenaam waren, die niet alleen aan ons lagen, maar ook vaak aan de mensen, met wie wij trachtten te werken.

Ook hebben wij suksessen geboekt. Soms hebben wij een mens wat inhoud in zijn leven kunnen geven en in andere gevallen misschien een troost kunnen geven, of een aanwijzing.

Dat was voor ons erg belangrijk. Elk klein straaltje licht, elk houvast in geestelijk opzicht, is juist in deze dagen onmetelijk kostbaar. Velen onder U zullen dan ook ontdekt hebben, dat op U zelf een beroep werd gedaan.

U weet niet eens waarom. Misschien bent U vanavond voor het eerst hier. Toch zult U gemekrt hebben, dat men in de afgelopen tijd de neiging had om problemen aan U voor te leggen; de neiging had om U te vragen iets te verklaren. U heeft misschien zelfs getracht anderen tot Uw eigen zienswijze te bekeren.

Dit is een tendenz van de tijd. Zoals wij iets kunnen geven, zo kunt U iets geven, n.l. iets van dat licht, dat U in U draagt, iets van Uw eigen inzicht. Ja, zelfs kunt U vaak geven een bewustzijn van Uw eigen zekerheid.

Wanneer er iets op het ogenblik in deze wereld fataal is, dan is het de idee, dat je het weet, dat je de oplossing hebt voor geestelijke en stoffelijke problemen; dat je precies kunt vertellen, wat er politiek, economische, sociaal, religieus moet gaan gebeuren.

Als er ooit een tijd is geweest, waarin het dogma, de strakke en onveranderlijke stelling, een demonische kwaliteit kreeg, dan is het deze tijd geweest. Dat wordt in de toekomst sterker.

Wij kunnen alleen verder gaan met leven als geest en als stof, wanneer wij open staan voor elke nieuwe invloed voor elke nieuwe inhoud en voor elke nieuwe verandering.

Ik heb zo het idee, dat het op het ogenblik voor ons allemaal, die het licht en het goede willen zien regeren, iets is als de finale van een wereldkampioenschap wielrennen. Het toeval, een springende band, een val, zijn voldoende. Dan verliezen wij. Maar zijn wij getraind, dan kunnen wij toch veel bereiken. De training, die wij nodig hebben, ja, voor ons is die makkelijk en eenvoudig, voor U niet.

Wij kunnen uiteindelijk een beroep doen op elkaar en elkaars kennis a.h.w. lenen. Wij kunnen proberen ons aan te passen aan wat wij weten, wat wij als begrip vinden en dat kunt U niet.

Dit komende verenigingsjaar worden bepaalde eisen aan U gesteld. Niet door de O.D.V., maar door het leven. Door de ontwikkeling van deze wereld.

Wat U nodig heeft, is moed. De moed om niet te ontvluchten aan de problemen en er blind voor te zijn, maar ze te zien als een positief gebeuren en voortdurend te trachten, zonder aan het probleem te ontsnappen, voor Uzelf en anderen het gunstigste daarin te ontdekken en tot werkelijkheid te maken.

Verder wordt er van U geëist door het leven, dat U een geestelijke inhoud en steun vindt, een geestelijk licht en een geestelijke kracht; want bezit U dezen niet, dan wordt U meegesleept in een waanwereld, vol van warrelende ideeën en U zult uiteindelijk met lege handen komen te staan. Uw bezit zal U niets meer zeggen. De vreugde, waarop U U had gericht en meende als belangrijk te moeten zien: zij gaat U voorbij. U zult geen smaak meer hebben aan amusement, U zult geen verlangen meer hebben naar de vrije natuur, U zult als opgesloten in een kerker gaan van Uw werk naar Uw huis, van Uw huis naar buiten toe, gesloten in hetzelfde trage en saaie humeur.

Om daaraan te ontkomen zult U voor Uzelf moeten breken met vele regels, met vele aangenomen gewoonten en gebruiken. U zult zich moeten voorbereiden op een nieuwe tijd.

Er zal van U worden geëist door het leven, dat U geestelijke waarheid boven al het andere stelt; dat U recht en waarheid zult stellen boven Uw eigen nut, boven Uw eigen genoeg, boven Uw eigen welzijn.

Alleen op deze wijze zult gij kunnen ontsnappen aan de uiteindelijke ondergang.

Ik rofeteer geen oorlog. Ik zie voor U nog geen wereld, waarop de dodolijke paddesteelen der atoombommen groeien en verder alles leegte is, een echoloos vergiftigd land.

Ik zie een wereld, waarin geestelijke problemen komen, waarin partij zal moeten worden gekozen op een gegeven oogenblik en je niet kunt kiezen, zonder jezelf te verloochenen.

Dan moet je de moed hebben te zeggen: zó zie ik en zó werk ik en daarvoor geef ik alles. Anders kon je niet verder.

Ik zie nog iets, dat in het volgend en het daaropvolgend verenigingsjaar sterk tot uiting zal komen.

Geestelijke moeheid bij U. Een vermoedzinnig en jezelf afvragen, of het eigenlijk wel zin heeft, of het zin heeft te luisteren, (niet alleen naar de woorden van de O.D.V., maar al die stemmen, die zich leraarrend verheffen van dominó's, van professor en van priesters) en vragen, of het wel inhoud en zin heeft.

Ik voorzie, dat U daaraan alleen kunt ontkomen door in Uzelf te werken met al hetgeen U wordt gegeven, onverschillig of het nu van de dominó, van de pastoor, of van de geest is.

Slechts de geest kan overzien. U kunt het niet. U zult moeten kiezen aan de hand van Uw innerlijke kracht, van Uw innerlijk vermogen.

Wij sluiten een verenigingsjaar af. Een jaar, dat rijk was. Rijker dan menigeen heeft beseft. Rijker dan menigeen, mee gepraat door de veelheid van het aangehoorde, zichzelf zal willen toegeven.

Wij gaan een jaar tegemoet, dat voor ons een strijd betekent om bewustwording te brengen, groter dan ooit tevoren. Dat betekent voor ons: trachten de mens voor te bereiden op de beslissingen, die alleen hijzelf en niemand anders zal kunnen nemen, wanneer het tijd is.

Ik voorzie een jaar, waarin het gebeuren van de wereld belangrijk genoeg zal zijn om daar voortdurend weer over te spreken en daarop terug te komen. Niet alleen op de vrijdagen, maar ook dieper doorgaand op die materie, op andere bijeenkomsten.

Ik voorzie, dat juist in dat komende jaar mensen, die eindelijk eens afstand doen van hun nauwelijks verhulde zelfzucht, of hun begeerte tot zelf belangrijk zijn, in zich innerlijk licht ontdekken.

Ik voorzie, dat in het komende jaar sleutels zullen worden uitgesproken. Niet alleen door priesters; zelfs door de staatslieden. Soms door de mensen, die je niet eens kent, op straat, die tot in het diepst van je ziel je schokken en het je mogelijk maken om een nieuwe en geestelijk grotere wereld in te gaan.

Wij voorzien, dat het Kerstfeest van dit jaar een feest zal zijn, waarin de innerlijke vrede alleen kan regeren, omdat uiterlijk de vrede zozeer bedreigd werd. Een feest, waarin innerlijke wijsheid en innerlijke waarheid zullen zagevieren over alle uiterlijke omstandigheden.

Je staat a.h.w. op een grens. Je kijkt eens deze kant uit, dan weer gene. Het is, of dat je op de bergen staat, (ergens misschien aan de zuidgrens van Zwitserland) en achter je ziet de nauwe dalen, met hun vruchtbaarheid en schoonheid, maar ook met de barre bergen en donkere wouden en voor je, zich uitstrekkende tot aan de horizon, de vruchtbare en vloeiende dalen en vlakten, waarin het leven zon is en vreugde.

Vreugde zult U leren kennen, elk op Uw eigen wijze. De grote vreugde. Het is n.l. de tijd, dat de esoterie een nieuwe betekenis krijgt. Het is de tijd, dat de kennis van het innerlijke niet alleen meer zal zijn het streven van enkelen, maar de noodzaak van allen. Het is de tijd, dat het Goddelijk licht eens te meer priemt door de sluiers van duister en begoocheling, die zorgvuldig door andere krachten rond de wereld zijn gelegd, in de mensheid het heilig vuur ontsteekt.

Er zijn tijden geweest, dat dit misverstaan werd. Tijden, dat men opriep tot de kruistochten. Tijden, dat men biddend en zichzelf geselend door het land trok.

Nu zal het een tijd zijn, dat de mens in zich zoekend naar waarheid en licht, plotseling zijn instelling gaat veranderen t.o. de maatschappij en t.o. anderen; dat de mens eindelijk gaat hongeren naar die innerlijke goedkeuring, naar de gloed, die komt, wanneer je denken en daden harmonisch zijn met het eeuwig principe.

Toch moeten wij een klein beetje aan de esoterie doen ook. Ik weet het. U vindt dit een interessant onderwerp. "Ga verder en vertel mij niet alleen die vage dingen". Zoals men ook wel eens heeft geroepen: "profeteer!"

Ik kan begrijpen, dat men dit roept. Ik kan begrijpen, dat menig-een van een goede profetie wil profiteren. Dat kun je niemand kwalijk nemen.

Maar wat zal ik U feiten noemen? Moet ik U vertellen, dat er weer opstanden te verwachten zijn? Niet alleen in Zuid-Amerika, maar ook in Indonesië een grotere aktie. Moet ik U iets vertellen van dood en verderf in een van de arabische staten? Wat wordt U er wijzer mee? Moet ik U vertellen over de haast demonische invloed, die uit zal gaan van de publiciteit rond het treffen van 2 staatslieden? Het treffen, waar 30 % uit misleiding bestaat? Wat heeft U er aan?

Moet ik U vertellen, dat de aarde vuur gaat spuwen? Wat zegt het? Uiteindelijk: dit is een rustpunt, meer niet. Dit is het moment tussen de getijden. Het doortij is bijna ten einde. Het is ob geweest. Meer en meer is het geestelijk bewustzijn weggedrongen, weggezogen, tot uiteindelijk de barheid van het materialisme de overhand scheen te krijgen.

Maar nu komen uit de zee van oneindigheid de golven weer terug spoelen, sterker en sterker, totdat uiteindelijk het strand der materië smal zal zijn en de mens zich weer nauw in beroving zal weten met Goddelijke kracht, innerlijk vroom, als ruim 700 jaar geleden.

Dát zijn dingen, die belangrijk zijn. Belangrijk is, dat de krachten, die vanuit de kosmos op deze wereld werken, betokenen, dat de mens een nieuwe mogelijkheid krijgt en een nieuwe weg. Het betekent, dat zij, die nú bereid zijn, ook in staat zijn deze nieuwe invloeden te verwerken, zonder wanhoop, zonder uitbarsting van tonelose bandeloosheid.

Het zou de aarde, waarover wordt gesproken. Zij zullen het zijn, die in zich sterker en sterker het Goddelijk licht gevoelend, de mensheid kracht zullen geven en samenhouden de laatste dreigen te breken, zodat moeder zich tegen kind, geliefden zich tegen elkaar gaan keren.

In ons is licht van eeuwigheid en oneindigheid. Licht, dat op 't ogenblik aanklopt en zegt: "Neem eindelijk iets weg van die sluiers van vooroordeel. Mens, openbaar je aan jezelf en verblind jezelf niet te veel. Verblind je niet met wat buiten je schijnt te bestaan, maar verbind je om te ervaren, wat in je leeft; ook in de wereld buiten je. Zoek harmonie. Zoek kracht en leven".

Het staat o.a. in het Boek der Openbaringen. "Wanneer de ruiters uitgaan over de wereld, dan zal een engel roepen "Halt". Er zal stilte zijn en rust".

Ik ga niet vertellen, dat U uitverkoren bent, of dat U alleen uitverkoren kunt zijn, als U naar de O.D.V. komt. Het zou misschien vanuit zakelijk, stoffelijk standpunt erg prettig zijn, maar dat is niet waar.

De uitverkiezing is een kwestie van harmonie. Wanneer U in staat bent in Uzelf licht te vinden en kracht, dan zult U voor Uzelf in staat zijn weerstand te bieden aan al datgeen, wat rond U dreigt aan ver-

nietiging. Dus laat ons niet pessimistisch worden.

Laat ons niet denken over de afgrond diepe hel, waarin een groot deel van de mensheid zal vallen. Dat is niet waar.

Nú is het de tijd, dat - mits je jezelf leert erkennen, mits je trouw bent aan jezelf en trouw blijft - de mogelijkheid vindt om een einde te maken aan dit bestaan, dit herhaald bestaan misschien in de stof. Nu bestaat de mogelijkheid om een erkennen van jezelf, het erkennen van het licht, dat in je leeft, uit te gaan in betere en wijdere sferen. Nu bestaat voor de mens de mogelijkheid de taak te aanvaarden, die hem in de Schepping is toegedacht, zijnde dragers van Goddelijk licht, weerspiegeling van Goddelijke volmaaktheid, kracht van scheppende kracht en weten van alwetendheid, want dit is de mensheid voorbestemd.

Er zijn er in deze geslachten, die thans leven, die dit kunnen en zullen bereiken. Er zijn er, die nu, in dit leven, ook al zijn zij misschien al oud, de eerste stap zullen zetten op deze weg, die leidt tot werkelijk, innerlijk weten, innerlijk kennen, het juist inpassen in de Goddelijke oneindigheid.

Vrienden, het is misschien lastig hieraan een einde te maken, zonder U te beledigen, zonder U teleur te stellen. Toch wil ik proberen dat te doen, door te grijpen naar een anekdote.

Er was eens iemand, zó vast besloten, dat hij in de hemelpoort door zou slaan, dat hij met een snelheid naar de eeuwigheid toeliep, die hem deed lijken op een ster, die door de oneindigheid flitst, dat hij, die zoekt naar zijn eeuwige bestemming.

Die grote kracht stormde hij op de hemelpoort aan, dat de hemelpoort aanvoelde, dat zelfs de hemelpoort niet bestand zou zijn tegen dat geweld. Maar hij zag het tijdig. Hij liet een draaideur open. Toen deze gewelddadige binnen meende te dringen, toen wende zij te vallen over enkele jaren kunt U ze misschien voorbij zien komen, die ster met een lichtende streep; een ziel, die in haar eigen snelheid naar contact met de eeuwigheid verloor.

Er zijn mensen, die op het ogenblik de eeuwigheid, de Goddelijke vrede, het Godsrijk, voor zichzelf zouden willen forceren. Zij zeggen: "Wij kennen geen enkel respect meer. Wij hebben nog maar één doel en daar gaan wij op af. Ook al kost het heel de wereld".

Het is jammer voor die mensen, maar God was eerder dan wij. God weet meer dan wij. Zijn wetten zijn een perfecte afweer tegen elke poging het Goddelijk weten te forceren.

Misschien, dat U een tweede anekdote op dit terrein inzicht geeft, in wat wel kan.

Er was een ziel, die zich zó bewust was van haar eigen schuldenlast, dat zij bij de hemelpoort gekomen, niet eens durfde bellen, niet durfde vragen om toelating.

Zij zag, dat uit de muur gargouilles staken, schoon van vorm en niet zo spookachtig als zij vaak zijn, waaruit soms een enkele druppel water kwam.

Die ziel heeft zich neergezet, geduldig en wachtend. Druppel na druppel is gekomen. Duizend jaren later was zij gereinigd van alle schuld. Toen zij om toelating vroeg, werd zij onthaald als overwinnaar in de strijd, door juichende engelen geleid tot voor de troon Gods.

Wij kunnen meestal, wanneer wij met schuld beladen zijn en met problemen zitten, vrienden, niet ons bevrijden zonder neer, maar zo nu en dan klinkt in ons iets van eeuwigheid, is in ons een ogenblik van licht, een woord, een idee, een kracht, door het weten, dat God leeft. Als wij die steeds maar getrouwelijk afwachten, ons daarop baserend, niet oisend een stroom van Goddelijke genaden, maar vrijelijk en gelukkig aanvaardend, wat ons gegeven wordt, dan zullen wij daardoor in

staat zijn veel van onze vooroordelen, van onze onjuiste gedachten -
gen en daden te veranderen en te vervangen. Wij zullen, zowel in de
stof als in de geest, daardoor ons juist kunnen aanpassen aan de vol -
maaktheid; de harmonie met God is geen gewelddadig gebeuren, het is
een langzaam ontluiimen en groeien van de ziel, waarin de uiteindelijke
eenheid met al is, de openbaring, niet alleen van de Schepper, maar voor -
al van de plaats, die het Ik heeft in de eenheid, die Schepper is en
Schepping gelijktijd.

Nu geef ik het woord over aan de laatste spreker, die deze a -
vond voor U zal besluiten.

Vrienden, ik wens U een gezegende avond toe.

-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

Gaarne zou ik een drietal onderwerpen willen hebben voor het
Schone Woord:

Een staf ; In God herboren ; Een verandering.

s t a f

ik ga gebogen onder de last van weten en van schuld.

mij lijkt de levensweg onmetelijk lang
en zonder eind.

in mijzelf is angst en schuld,
omdat ik niet vergeten kan,
wat was en wat zal zijn.

ik zoek naar een steun,
die mij helpt te dragen
de al te zware levenslast.

ik zoek naar iets van geestelijk weten,
dat bij mijn wezen aangepast
mij toont, hoe tot een einddoel
nog te komen.

dan breekt door het duistere zwerk van mijn bestaan
mij een straal van licht.

en ziet, ik heb het licht genomen
als brekend het haast van zijn bron
en blijft mij gouden glans.

een staf, die ik uit onbegrepen ruimte won,
die mij helpt om voort te gaan.

en ziet, nu steun ik op mijn staf
en sneller gaan mijn schreden,
als bracht het licht verlichting van 't verleden
en hoop voor verdere tijd.
zo is een staf voor menschenleven en geestelijk bestaan
een weten om de eeuwigheid
en voor een enkele wijl' misschien
in harmonie met God,
die kleine wegen gaat.

-o-o-o-o-o-

herboren in God

mijn God, wat hebt Gij mij gegeven?
    waarom geeft Gij mij ziel en eeuwigheid,
wanneer mijn wezen, door de tijd verscheurd
    en door begeerte opgevreten,
heel het leven en lijdt en lijdt en lijdt.

mijn God, Gij spreekt van eeuwigheden.
    Gij geeft beloften van een hemelrijk.
geeft Gij mij dan in het heden
    iets van Uw liefde, van Uw zorgen,
ook voor mij, schuldig wezen, blijk?

ach, kind, gij zijt in vorm gevangen.
    kristal, ontstaan in 's levens gloed.
gij zijt in Mij een gaand en jagend wezen,
    zoals in uzelf is het leven,
is het bloed.

Ik help U, zo gij na wilt streven
Mijn werkelijkheid.
    en kunt gij die nog niet aanvaarden.
Ik geef als zegen u het lijden en de strijd.

wat heb ik, God, aan lijden en strijden?
    wat heb ik aan 't onbeperkte van 't bestaan?
wat heb ik aan een praatje over mooie wereld
    en over goud, verborgen achter dui'stre waan?
wat geeft Gij, God, of zijt Gij demon soms geworden?
    als liefde aan de aard- en het geestenrijk
ik vraag U nogmaals, God, geef van Uw zorgen en van Uw weten
    Uw liefde en Uw wezen eindelijk blijk.

kunt gij geloven, kind? kunt gij uw ziel Mij toevertrouwen?
    kunt gij aanvaarden, wat Mijn licht en kracht u geeft?
dan sterf nu, met Uw zorgen, uw lijden en uw strijd,
    opdat gij in Mijn licht in weten weer herleeft.
Ik wijd U in in het lichtende portaal,
    waarin Mijn wezen zingend door de eeuwen schijnt.
Ik ben uw God. kunt gij Mijn wezen wel aanvaarden?
    zo sterf en wees herboren
nu, voor alle tijd.

mijn God, ik sterf.
    het laatste licht smelt weg mij in de ogen.
mij bevangt de kou en duisternis,
    oneindig ver en zwaar.
maar het leven is niet waard,
    het zonder U te leven.
misschien verbleek ik, God. ik riskeer het.
    ik aanvaard het gevaar.
laat mij sterven.

maar wat weet ik?
    wat is het, dat mijn ziel beweegt?
wat spreekt er in de krachten van mijn leven?

mijn weten is vergaan en toch:
    achter al, wat ik ooit ben geweest,
wordt in mij een kracht gegeven.
    mijn God, mijn ziele boeft.
zij siddert. het is geen angst, of vreugde.
    mijn God, genoeg is dit.

mijn God, geef mij weer t rug mijn lot.
    ik wil het leven dragen,
lijden weer en strijden,
    omdat ik weet:
het is Uwe wil, mijn God.
    Geen ander lichaam,
laat mij leven als tevoren.
    Gij spreekt in mij.
en wat ik ook ben
    en hoe ik ook ben, mijn God.
ik ben in U herboren.

-o-o-o-o-o-o-

verandering

nauw is de dag geboren,
    of de zon zinkt weer een laatste luister.
en nauw sluipt nader het grauwe duister,
    of het eerste licht ontwaakt.
daar gij leeft,
    wanneer het naken van de dag
de kille ketenen slaakt van nacht.

verandering. geen vast gebouw
    en altijd gaand gebeuren.
geen sleur, geen vast patroon.
    voor hen, die menen waarheid te bezitten,
is de verandering een angst, een schrik,
    een hoon, uit eeuwigheid gegeven,
demonisch drijven soms van onbegrepen kracht.

maar wie de wet, de kosmos el regeert,
    in zich als wet ook kan begrijpen,
hij weet: verandering is waarheid,
    openbaart des Heren macht.

van tijd tot tijd, van jaar tot jaar,
    van sfeer tot sfeer, van wereld tot wereld
en meer ga je door leven en ga je door dood,
    ga je door kracht en het bestaan
in dat al, is God geopenbaard.
    in dat al en je waan.

je zoekt naar de vrede,
je zoekt naar gevaar,
j zoekt naar de eeuwigheid
en vraagt onmiddellijk weer
om de jacht van een menselijk trage tijd.

je zoekt en je zoekt en je vindt één ding,
dat zeker is en buiten al,
dat één verandering steeds weer spreekt
de liefde, die Uw God u geeft,
dat de verandering slechts is,
blijk van waan, die sterft
en wezen, dat in licht tot God ontwaakt
en al het zijnde in werkelijkheid leeft.

Waarmee ik aan Uw wensen voor het Schone Woord heb voldaan.

Ook namens de anderen, die van ons in de geest aanwezig zijn,
danken wij U, niet alleen voor de aanwezigheid op deze avond, maar
ook U, die niet aanwezig wilden, of konden zijn, voor hetgeen gij
dit jaar hebt gedaan, om ons werk verder mogelijk te maken.

Wij danken U vooral voor het opvolgen van de raad, die wij U
soms hebben getracht te geven.

Wij wensen U toe, onverschillig of U terugkeert hier of niet,
een pad van licht, van waarheid, innerlijk ontwaken; een pad, waarin
het koor der sterren zingt en uit de tijdelijke van een menseleven,
het eeuwig licht als kracht van God ontspringt.

Daarmee: goede avond allemaal.

1974

—